

3x3 Referee 3

Opleidingsplan

versie: 2018.4

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	2
Algemene informatie	3
Workshops	4
Portfolio.....	4
Taken & verantwoordelijkheden	4
Bijlage I Draaiboek workshop <i>Achtergrond 3x3 Basketball</i>	5
Bijlage II Draaiboek workshop <i>Game Management</i>.....	6
Bijlage III Draaiboek workshop <i>Rol van de scheidsrechter</i>	7
Bijlage IV Toetsprotocol 3X3R3	8
Bijlage V Praktijktoetsformulier 3X3R3	9
Bijlage VI Eindtermen 3X3R3	11

Inleiding

Voor je ligt het opleidingsplan van de opleiding tot NBB 3x3 referee. NBB 3x3 Referees op niveau 3 fluiten zelfstandig wedstrijden op diverse NBB 3x3-toernooien, waaronder de Streetball Masters Tour.

Tijdens de opleiding leren deelnemers:

- De achtergrond van 3x3-basketball
- De spelregels en criteria van 3x3-basketball
- De rol van de scheidsrechter in 3x3-basketball
- Meer over tactiek van 3x3-basketball
- Hoe je omgaat met spelers op het veld

De 3X3R3 is opgezet met veel experts die zelf op hoog niveau met 3x3-basketball bezig zijn, en biedt door de combinatie van workshops en het actief zijn op toernooien zowel achtergrondkennis als praktijkervaring.

Het traject bestaat voor een deelnemer uit drie workshops, vier praktijkopdrachten (waarvan drie toernooien), en een examentoernooi.

Namens de Werkgroep Scheidsrechtersopleidingen,

Luc Vergoossen, coördinator opleidingen NBB

Algemene informatie

Deelname-eisen

Om deel te nemen aan een 3X3R3-traject zijn er drie eisen:

- Deelnemers zijn lid van de NBB
- Deelnemers zijn minimaal 16 jaar oud
- Deelnemers hebben een BS2-diploma

Kwalificatiestructuur Sport

De opleiding 3x3 Referee 3 (3X3R3) is gebaseerd op de Kwalificatiestructuur Arbitrage van de NBB. Die Kwalificatiestructuur is afgeleid van de Kwalificatiestructuur Sport van NOC*NSF, die per opleidingsniveau (1 t/m 5) het doel, het eindniveau, de kerntaken en de benodigde competenties beschrijft.

De officiële eindtermen voor een 3x3 Referee 3 staan vermeld in bijlage VI.

Kerntaken

Een 3x3 Referee 3 heeft twee kerntaken:

1. *Het leiden van wedstrijden;*
2. *Het begeleiden van collega-scheidsrechters (in opleiding).*

Het leiden van wedstrijden wordt uitgesplitst in de volgende onderdelen:

1. *Bereidt zich voor op de wedstrijden*
2. *Past de spelregels toe*
3. *Begeleidt wedstrijden*
4. *Gaat om met sporters*
5. *Werkt samen met collega officials*
6. *Handelt formaliteiten af*

Aanmeldingen

Geïnteresseerden melden zich aan bij de NBB. De afdeling 3x3 neemt vervolgens contact met de deelnemers op om hen te informeren over het traject.

Lesmateriaal

Voor deze opleiding is het volgende lesmateriaal beschikbaar:

- 3x3-toernooien via het YouTube-kanaal van FIBA3x3
- De 3x3-spelregels via de [NBB-website](#)
- Presentaties van de workshops, via de NBB

Vergoedingen

Voor deze opleiding zijn de volgende vergoedingen beschikbaar:

- Expert bij workshop: €69 (inclusief voorbereiding, op basis van NBB-tarief van €23,- per uur)
- PvB-beoordelaar op toernooi: €60
- Beoordelen praktijkopdracht: €11,50 (½ uur per opdracht, op basis van NBB-tarief van €23,- per uur)
- Reiskosten

Omvang opleidingstraject

Het 3X3R3 traject bestaat voor deelnemers uit:

- Drie workshops volgen (3 x 2,5 uur)
- Een praktijkopdracht video's (2,5 uur)
- Drie praktijkdagen op een toernooi (3 x 8 uur)
- Eén praktijkdag als examen op een toernooi (1 x 8 uur)
- Zelfstudie spelregels & clips (2 uur)

In totaal kost het 3X3R3 traject **44 uur**, waarvan 12 uur buiten de toernooidagen.

Workshops

Het traject heeft drie workshops, die worden gegeven door experts uit het 3x3-basketball. In de bijlagen zijn voorbeeld-draaiboeken voor deze workshops opgenomen.

Workshop 1 | Achtergrond 3x3 Basketball

- Ontwikkeling 3x3 Basketball
- Organisatiestructuur 3x3 Basketball
- Spelregels 3x3 Basketball

Workshop 2 | Game Management

- Interpretatie spelregels in 3x3 Basketball
- Interpretatie contactsituaties in 3x3 Basketball
- Positie scheidsrechters in 3x3 Basketball

Workshop 3 | Rol scheidsrechter

- Rol scheidsrechter in 3x3 Basketball
- Verwachtingen spelers aan scheidsrechters
- Tactiek in 3x3 Basketball

Portfolio

Het portfolio voor de deelnemers bestaat uit vier praktijkopdrachten:

- Praktijkopdracht A: Online video's analyseren
- Praktijkopdracht B: Toernooidag meelopen
- Praktijkopdracht C: Toernooidag mee fluiten (1^e keer)
- Praktijkopdracht D: Toernooidag mee fluiten (2^e keer)

Iedere praktijkopdracht wordt goedgekeurd door een expert of NBB *senior referee*.

Taken & verantwoordelijkheden

Taken NBB

De NBB coördineert het verloop van de cursus 3X3R3:

- Aanstellen van experts
- Opstellen opleidingsplanning in overleg met experts
- Informeren deelnemers over cursusplanning
- Verzorgen van lesruimtes
- Afstemmen met *senior referees* over nominaties deelnemers
- Aanwijzen PvB-beoordelaar
- Afronding en administratie PvB-resultaten en diploma's
- Financiële afhandeling

Taken expert

Een expert is een docent die een of meerdere workshops in het 3X3R3 traject geeft. Een expert heeft de volgende taken:

- Voorbereiden van een workshop
- Verzorgen van een workshop
- Beoordelen praktijkopdracht A (voor expert workshop A)

Taken senior referees

De *senior referees* hebben in het opleidingstraject drie taken:

- Begeleider op toernooien
- Beoordelen praktijkopdrachten B, C, D
- PvB-beoordelaar op toernooien

De *senior referees* die deze taken op een toernooidag uitvoeren, hebben op deze dag in principe geen andere functie als coördinator of als scheidsrechter. Wanneer een *senior referee* als begeleider aanwezig is, beoordeelt hij/zij na afloop ook de praktijkopdrachten. Wanneer een *senior referee* als PvB-beoordelaar aanwezig is, verzorgt hij/zij na afloop ook de administratie richting de NBB.

Bijlage I | Draaiboek workshop *Achtergrond 3x3 Basketball*

Dit is een voorbeeld van een draaiboek voor deze workshop. Experts kunnen zelf een eigen invulling geven, zolang de deelnemers de kennis en ervaring opdoen die onderdeel is van deze workshop.

Deze workshop wordt gegeven in een **theoriezaal**. De workshop wordt gegeven door een **3x3-scheidsrechter** en een **expert van de NBB**.

Tijd	Onderwerp	Werkvorm
0.00	Welkom <ul style="list-style-type: none">• Stel jezelf als experts kort voor• Laat deelnemers zich aan elkaar voorstellen, met kort hun (basketball)achtergrond• Deel het programma van de dag	Deelnemers in groep
0.20	Ontwikkeling 3x3 basketball <ul style="list-style-type: none">• Visie: <i>from the streets to the world stage</i>• Geschiedenis: (meer dan) 10 jaar Streetball Masters• Resultaten: internationaal succes, zowel bij senioren als jeugd• Ambities naar de toekomst: Tokyo 2020	Presentatie
0.50	Organisatiestructuur 3x3 Basketball <ul style="list-style-type: none">• Opzet internationale ranking / verdeling punten• Opzet Streetball Masters Tour• <i>Internationals / senior referees / 3x3 Referees</i>	Presentatie + discussie
1.20	Pauze	
1.30	Spelregels <ul style="list-style-type: none">• Basis: FIBA 5x5-spelregels• Speeltijd / winnaar wedstrijd• Scores• Clearing / check-ball• Veld & bal• Persoonlijke fouten / teamfouten• Time-outs / wissels• Stalling	Presentatie + discussie
2.00	Procedures <ul style="list-style-type: none">• Start wedstrijd / toss• Protesten / diskwalificaties• Samenwerking met jurytafel	Presentatie + discussie
2.25	Afsluiting <ul style="list-style-type: none">• Korte samenvatting vervolg traject: workshops + praktijktoernooien• Reflectie: wat nemen jullie mee van vandaag?	Gesprek met groep

Bijlage II | Draaiboek workshop *Game Management*

Dit is een voorbeeld van een draaiboek voor deze workshop. Experts kunnen zelf een eigen invulling geven, zolang de deelnemers de kennis en ervaring opdoen die onderdeel is van deze workshop.

Deze workshop wordt gegeven in een combinatie van **theorieruimte** en **sportzaal**. De workshop wordt gegeven door een **3x3-scheidsrechter**.

Tijd	Onderwerp	Werkvorm
0.00	Welkom <ul style="list-style-type: none">• Stel jezelf als experts kort voor• Laat deelnemers reflecteren op de vorige workshop: wat hebben ze meegenomen?• Deel het programma van de dag	Deelnemers in groep
0.15	Interpretatie spelregels 3x3 <ul style="list-style-type: none">• Belangrijk: juiste toepassing & interpretatie van spelregels• Overtredingen: 3-sec, lopen• Waarschuwingen: verdediging na score, geen goede check-ball	Presentatie aan de hand van clips + discussie
0.45	Interpretatie contactsituaties <ul style="list-style-type: none">• Niveau van contactsituaties: meer en harder• Lay-ups / schoten / postplay / screening (aan de hand van clips)• Onsportieve fouten	Presentatie aan de hand van clips + discussie
1.30	Pauze	
1.40	Positie scheidsrechters <ul style="list-style-type: none">• Posities lead / trail• Taakverdeling <i>weak side</i> / <i>strong side</i>• Samenwerking	Groep oefenen op het veld
2.10	Game management <ul style="list-style-type: none">• Gedrag: wat is acceptabel, wat niet?• Wanneer T-fout of D-fout?	Presentatie aan de hand van clips + discussie
2.25	Afsluiting <ul style="list-style-type: none">• Korte samenvatting vervolg traject: workshop + praktijktoernooien• Reflectie: wat nemen jullie mee van vandaag?	Gesprek met groep
2.30	Einde workshop	

Bijlage III | Draaiboek workshop *Rol van de scheidsrechter*

Dit is een voorbeeld van een draaiboek voor deze workshop. Experts kunnen zelf een eigen invulling geven, zolang de deelnemers de kennis en ervaring opdoen die onderdeel is van deze workshop.

Deze workshop wordt gegeven in de combinatie van een **theoriezaal** en **sportzaal**. De workshop wordt gegeven door een **3x3-scheidsrechter** en een **ervaren 3x3-speler**.

Tijd	Onderwerp	Werkvorm
0.00	Welkom <ul style="list-style-type: none">• Stel jezelf als experts kort voor• Laat deelnemers reflecteren op de vorige workshop: wat hebben ze meegenomen?• Deel het programma van de dag	Deelnemers in groep
0.20	Rol scheidsrechter <ul style="list-style-type: none">• 3x3 is een showsport: <i>referees run the show</i>• Niet alleen scheidsrechter, maar ambassadeur van de sport• Door toernooivorm, veel contact tussen scheidsrechters, spelers en andere betrokkenen	Presentatie + discussie
0.50	Verwachtingen spelers aan scheidsrechters <ul style="list-style-type: none">• Spelers en scheidsrechters maken samen de sport• Spelers verwachten altijd positieve insteek en energie van scheidsrechter• Persoonlijkheid van scheidsrechters	Presentatie + discussie
1.20	Pauze	
1.30	Tactiek in 3x3 <ul style="list-style-type: none">• Tactieken in 3x3: posities op het veld / postplay / passes• Belang van balbezit• Teamfouten• Persoonlijke fouten / teamfouten• Stalling	Als groep op het veld
2.25	Afsluiting <ul style="list-style-type: none">• Korte samenvatting vervolg traject: workshops + praktijktoernooien• Reflectie: wat nemen jullie mee van vandaag?	Gesprek met groep
2.30	Einde workshop	

Bijlage IV | Toetsprotocol 3X3R3

De deelnemer aan de opleiding tot 3x3 Referee 3 moet, om het traject met succes af te sluiten, slagen voor zijn praktijktoets. Hierin laat de deelnemer zien dat hij/zij aan de gestelde eindtermen voldoet.

Toernooi

De praktijktoets kan alleen worden afgenomen op een door de NBB georganiseerd toernooi, bij voorkeur een Streetball Masters-toernooi. De PvB-beoordelaar beoordeelt de prestatie van de deelnemer over de hele dag.

PvB-beoordelaar

De PvB-beoordelaar is een officiële PvB-beoordelaar, die voor deze rol is aangesteld door de NBB. Dit is vaak een *senior referee*.

Voor- en nabespreking

De PvB-beoordelaar spreekt de toernooidag voor met de deelnemer. Hij bespreekt met hem of haar de aandachtspunten. De PvB-beoordelaar kan onderdelen, die hij zelf belangrijk vindt voor dat toernooi, apart benoemen.

Na afloop van het toernooi volgt de nabespreking met de deelnemer. De nabespreking start met het doornemen van de onderdelen van het praktijktoetsformulier. Na afronding van de formele nabespreking kan de PvB-beoordelaar ook uitgebreidere feedback over het fluiten van de kandidaat delen.

Beoordeling

De PvB-beoordelaar baseert zijn oordeel op de criteria op het praktijktoetsformulier. De beoordelaar onderbouwt zijn oordeel op het praktijktoetsformulier en mondeling aan de kandidaat.

Herkansing

Mocht het examentoernooi onvoldoende zijn, dan volgt een persoonlijk gesprek om te kijken wat de juiste vervolgstappen zijn.

Afhandeling

De PvB-beoordelaar levert het praktijktoetsformulier in bij de NBB, die de administratie en afhandeling naar de deelnemer verzorgt.

Bijlage V | Praktijkttoetsformulier 3X3R3

Naam kandidaat: ...	Plaats opleiding: ...
Datum PvB: ...	Naam PVB-beoordelaar: ...
Afnamecondities en voorbereiding kandidaat	
Voldaan aan de afname condities: ja / nee * Kandidaat op tijd aanwezig: ja / nee *	

Beoordelingscriteria	Voldaan	Planning	Praktijk	Reflectie	
<i>Waargenomen gedrag en/of uitspraken</i>					
Bereidt zich voor op wedstrijden.					
1	Is ruim voor aanvang van de wedstrijd aanwezig en introduceert zich bij de wedstrijdleiding.				
2	Zorgt ervoor dat eigen kleding, schoeisel en materialen in orde zijn				
3	Controleert relevante zaken m.b.t. wedstrijdgeving en overige relevante zaken				
Past de spelregels toe					
4	Start wedstrijd volgens de regels en op tijd.				
5	Gebruikt juiste scheidsrechtersignalen				
6	Straft volgens de regels en reglementen (overtredingen, wangedrag)				
Begeleidt wedstrijden					
7	Anticipeert en kiest positie die waarneming optimaal mogelijk maakt				
8	Anticipeert op onveilige situaties				
9	Neemt maatregelen in geval van blessures/ongevallen				
10	Houdt controle over de wedstrijd en Omstandigheden. Grijpt op tijd in.				
11	Handelt identiek in gelijksortige situaties				

Beoordelingscriteria		Voldaan	Planning	Praktijk	Reflectie	Waargenomen gedrag en/of uitspraken
----------------------	--	---------	----------	----------	-----------	-------------------------------------

Gaat om met spelers

12	Communiqueert (non-)verbaal op passende wijze met spelers					
13	Stimuleert respectvol gedrag					

Werkt samen met collega-scheidsrechter(s)

14	Maakt afspraken met collega scheidsrechter(s)					
15	Werkt samen met collega-scheidsrechter(s)					

Handelt formaliteiten af

16	Levert aanvullende verklaring in geval van verwijdering speler(s)					
17	Vraagt feedback en advies aan collega's					
18	Reflecteert op eigen handelen.					

Resultaat van de praktijkbeoordeling	
Handtekening PVB-beoordelaar:	Akkoord Toetsingscommissie:

Bijlage VI | Beoordelingscriteria 3X3R3

		Volgaan	Planning	Praktijk	Reflectie	Waargenomen gedrag en/of uitspraken
Bereidt zich voor op wedstrijden						
1	Is ruim voor aanvang van de wedstrijd aanwezig	Onderdeel PvB				Is op de afgesproken tijd voor start van het toernooi aanwezig op de locatie.
2	Doet passende warming-up voor de wedstrijd	Niet van toepassing				<i>Niet van toepassing in 3x3</i>
3	Zorgt ervoor dat eigen kleding, schoeisel en materialen in orde zijn	Onderdeel PvB				Scheidsrechters dragen grijs NBB-shirt en korte zwarte broek. Scheidsrechters hebben scherp klinkende fluit.
4	Controleert relevante zaken m.b.t. wedstrijdgeving	Onderdeel PvB				Controle op aanwezigheid jurytafel, op losse materialen (tassen e.d.) rondom veld, wanneer van toepassing op schotklok
5	Controleert reglementaire vereisten spelers	Toetsen onder 4				Controleert kleding en beschermmiddelen spelers
6	Controleert reglementaire vereisten coaches	Niet van toepassing in 3x3				Coaches zijn niet bij het veld aanwezig tijdens de wedstrijd
7	Laat zo nodig zaken die niet in orde zijn, corrigeren voor aanvang	Toetsen onder 4				Scheidsrechter handelt pro-actief om zaken op te lossen die niet in orde zijn
8	Introduceert zichzelf bij de wedstrijdorganisatie	Toetsen onder 1				Scheidsrechter is aanwezig bij de briefing en doet actief mee
9	Begint op tijd met de wedstrijd	Toetsen onder 10				De wedstrijd begint op het aangegeven tijdstip. Wanneer dit niet het geval lijkt te zijn, handelt scheidsrechter pro-actief om wedstrijd zo snel mogelijk te laten beginnen en worden teams geïnformeerd.
Past de spelregels toe						
10	Start wedstrijd volgens de regels	Onderdeel PvB				Scheidsrechter voert een toss uit. Zorgt dat teams met drie spelers starten. Overhandigt de bal aan het team dat start met balbezit.
11	Gebruikt juiste scheidsrechtersignalen	Onderdeel PvB				Scheidsrechter geeft duidelijke signalen, volgens de instructie van FIBA.
12	Straft volgens de regels en reglementen (overtredingen, wangedrag)	Onderdeel PvB				Scheidsrechter fluit voor fouten en overtredingen waar dat nodig is, maar laat ook wedstrijd doorgaan waar mogelijk.
Begeleidt wedstrijden						
13	Anticipeert en kiest positie die waarneming optimaal mogelijk maakt	Onderdeel PvB				Scheidsrechter zoekt continue naar de juiste positie om situaties goed te beoordelen.
14	Anticipeert op onveilige situaties	Onderdeel PvB				Scheidsrechter grijpt in wanneer toeschouwers te dicht op het speelveld staan, of wanneer er rondslingerende ballen, of natte plekken op het veld zijn.
15	Neemt maatregelen in geval van blessures/ongevallen	Onderdeel PvB				Scheidsrechter stopt de wedstrijd wanneer een situatie daarom vraagt, voordat zich een gevaarlijke situatie tussen spelers voordoet.
16	Houdt controle over de wedstrijd en omstandigheden	Onderdeel PvB				Scheidsrechter handelt preventief en communiceert actief en duidelijk met spelers (game management).
17	Grijpt op het juiste moment in	Toetsen onder 16				Scheidsrechter waarschuwt spelers actief, en geeft op de juiste momenten U, T en D fouten wanneer nodig.

18	Handelt identiek in gelijksortige situaties	Onderdeel PvB	Scheidsrechter is consequent in het toepassen van criteria binnen een wedstrijd.
19	Blijft geconcentreerd gedurende de hele wedstrijd	Toetsen onder 18	Scheidsrechter is hele wedstrijd aanwezig, en laat dit zien wanneer nodig.
Gaat om met spelers			
20	Blijft kalm als spelers emotioneel reageren	Toetsen onder 21	Scheidsrechter herkent mogelijke conflictsituaties, en wordt zelf niet emotioneel. Scheidsrechter blijft zakelijk en communiceert helder.
21	Communiceert (non-)verbaal op passende wijze met spelers	Onderdeel PvB	Scheidsrechter laat duidelijk aan spelers blijken wat hij/zij de grens vindt in deze wedstrijd.
22	Stimuleert respectvol gedrag	Toetsen onder 21	Scheidsrechters waarschuwt spelers wanneer dit nodig is.
Werkt samen met collega-scheidsrechter(s)			
23	Maakt afspraken met collega scheidsrechter(s)	Onderdeel PvB	Scheidsrechter neemt actief deel aan briefing voor toernooi.
24	Werkt samen met collega-scheidsrechter(s)	Onderdeel PvB	Scheidsrechter bespreekt wedstrijd kort voor met collega, en spreekt elkaar in de wedstrijd wanneer nodig.
25	Valt collega-scheidsrechter(s) nooit af	Toetsen onder 24	Scheidsrechter steunt collega tijdens wedstrijd.
Handelt formaliteiten af			
26	Controleert of formulier juist is ingevuld	Niet toetsen	Scheidsrechter controleert de puntentelling.
27	Vult wedstrijdformulier in en ondertekent dit	Niet toetsen	Scheidsrechter verstuurt digitale formulier
28	Levert aanvullende verklaring in geval van verwijdering speler(s)	Onderdeel PvB	Scheidsrechter is pro-actief naar toernooileiding in geval van incidenten en diskwalificaties. Scheidsrechter volgt afgesproken procedure.
29	Rapporteert wangedrag	Toetsen onder 28	Scheidsrechter geeft, wanneer nodig, een verklaring af bij de toernooileiding.
Burgerschapscompetentie			
30	Gaat correct om met alle betrokkenen	Toetsen onder 21	Scheidsrechter is netjes in zijn uitleg en gedrag, zowel tijdens wedstrijden als daarbuiten. Scheidsrechter mengt zich onder andere aanwezig op het toernooien.
31	Vertoont voorbeeldgedrag	Toetsen onder 21	Scheidsrechter blijft rustig en straalt dit uit naar anderen, en vertoont voorbeeldgedrag in zijn doen en laten.
32	Houdt zich aan de beroepscode	Niet toetsen	Scheidsrechter weet wat er van hem/haar verwacht wordt.
Leercompetentie			
33	Vraagt feedback en advies aan collega's	Onderdeel PvB	Scheidsrechter neemt actief deel aan evaluatie van de toernooidag. Scheidsrechter staat tijdens de dag actief open voor feedback van collega's.
34	Evalueert samen met collega-scheidsrechter(s)	Niet altijd van toepassing	Scheidsrechter bespreekt wedstrijden kort na wanneer dat mogelijk is.
35	Reflecteert op eigen handelen.	Onderdeel PvB	Scheidsrechter heeft helder wat zijn verbeterpunten zijn, hoe hij/zij daaraan gewerkt heeft, en wat aandachtspunten voor een volgende keer zijn.